

Raamatun oikea ja väärä

Raamattu on kokoelma eri ihmisten eri aikoina kirjoittamia kirjoja. Tästä johtuen Raamatussa ei ole yhtenäistä käsitystä oikeasta ja väärästä, eikä moraalitaju ole aina samanlainen. Se on kuin yrittäisi selviytyä sokkelosta. Samanlaista labyrinttiä on myös meidän

ihmistenkin arkinen elämä, jokapäiväinen painiskelu oman moraalin ja eettisten arvojen kanssa.

Raamatussa on yhteensä 66 kirjaa, jotka on jaettu uuteen- ja vanhaan testamenttiin. Vanhassa testamentissa on 39 kirjaa ja uudessa on 27. Kaikilla Raamatun teksteillä, oli ne mistä kirjasta tahansa on kuitenkin sama perusta Jumala tahtoo ja vaatii oikeudenmukaisuutta. Vaikka Raamatun tekstit ovat eri ajoilta sen eettinen opetus lyhennetään yleisesti rakkauden kaksoiskäskyyn: ”*Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.*” Tämä näkyy varsinkin vanhassa testamentissa siten, että profeetat korostivat armollista, suopeaa ja avointa suhtautumista ulkomaalaisia ja erilaisia ihmisiä kohtaan. Suuri osa profeetoista oli kohdannut syrjintää, orjuutusta ja pakolaisuutta. Tuohon aikaan säädettiin myös ensimmäiset lait koskien huolenpitoa pakolaisista. Siitä voi lukea 3.Moos. 19:33-

34. Se oli yksi ensimmäisistä kerroista, kun rakkauden kaksoiskäskyä sovellettiin valtion lakiin.

Raamatussa luetellaan paljon erilaisia lakeja ja käskyjä (tunnetuin on kymmenen käskyä, joka on siitä erikoinen ettei se luettele rikoksia ja rangaistuksia vaan kertoo mikä on vastoin Jumalan tahtoa), mutta sitä ei pidä pitää pelkästään jonkinlaisena lakikirjana. Siinä on ohjeita, sananlaskuja, viisauksia ja se kertoo myös omalla osallaan historiaa. Kun pohtii minkälainen on Raamatun etiikka pitää keskittyä kokonaisuuteen, koska jotkin moraaliin ja etiikkaan liittyvät tavat ovat ristiriidassa joko keskenään tai nykyisten käsitysten kanssa. Onhan kyseinen kirja sentään tuhansia vuosia vanha. Esimerkiksi avioero on joidenkin kirjojen mukaan sallittu toisten mukaan se on epäsovinnainen ja tuomittavaa. Raamattu voi sotia ”omaa itseään”, sekä myös kristityjen etiikkaa vastaan, koska se sisältää silmä silmästä, hammas hampaasta periaatteen ja se myös kehottaa rukoilemaan vihollisten puolesta. Nykylukija voi yllättyä siitä, miten raaka ja sotaisa vanha testamentti aika ajoin on, esimerkiksi jos perheen poika vastustaa vanhempiaan jossain asiassa vielä rangaistuksienkin jälkeen oli koko kaupungin miesten kivitettävä poika hengiltä (5.Moos. 21:18-21.).

Uuden testamentin toisen evankeliumin (se on silti kaikista vanhin) Markuksen evankeliumin kirjoittaja piti Jeesusta ennemminkin vanhan testamentin profeettana, joka julistaa Jumalan sanaa Jumalan evankeliumista, jonka pääsanoma oli Jumalan valtakunta on lähellä ja toteutuu pian. Jumalan valtakunta ei ole samanlainen kuin maalliset valtiot. Se ei havittele lisää valtaa vaan tarkoittaa loppulista rauhaa, oikeudenmukaisuutta ja pelastusta. Markuksen mukaan Jeesus saarnasi parannuksesta ja oli ennemminkin uskonnollinen julistaja, kuin moraalifilosofi. Jeesus ei levittänyt uutta

moraalia tai suhtautumista maailmaa kohtaan, vaan muistutti ihmisiä heidän vanhasta sisällään jo valmiiksi olevasta moraalista, joka tietää että heikompien ja huonompiosaisten auttaminen on oikein, eikä toisia ihmisiä saa sortaa. Jeesus opetti että vaikka Jumala on kiivas ja ehdoton hän on ennen kaikkea rakastava ja armollinen ja tuntee meidät paremmin kuin me itse.

Jeesuksen opetuksissa ilmenee muutamia eettisiä piirteitä, vaikkei hän juurikaan opettanut moraalista. Tämä näkyy mm. Vuorisaarnassa (Matt 5-7). Siinä hän opettaa että pelkästään teko ei ole moraalisesti merkittävä vaan motivaatio, asenne ja teon tarkoitus ovat myös tärkeitä. Vuorisaarnassa hän myös kehottaa kääntämään lyöjälle toisenkin posken ja rakastamaan vihamiehiäänkin, sekä pidättäytymään väkivallasta ja toisten tuomitsemisesta. Vuorisaarnaan sisältyy myös Isä meidän rukous ja kultainen sääntö “Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.” Useimpien raamatuntutkijoiden mielestä vuorisaarna on kokoelma Jeesuksen pitämiä puheita.

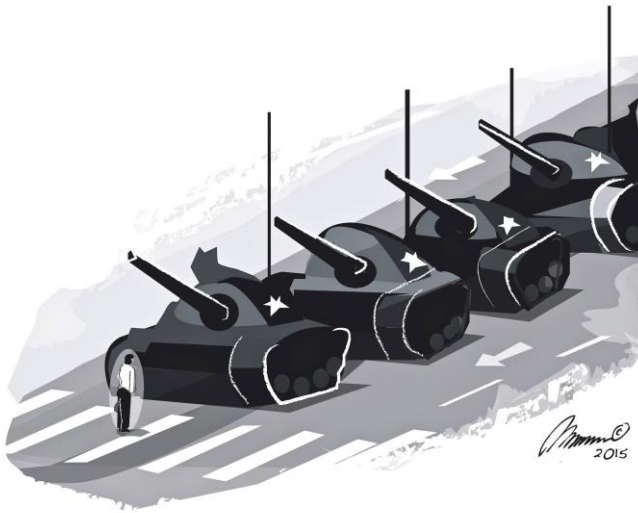
Vaikka se olisikin kokoelma se antaa lukijalle käsityksen siitä mitä Jeesus opetti ja mitä mieltä hän oli asioista. (Jeesus taisi olla aika viisas mies.)

Raamatun oikeaa ja väärää ei voi kokonaisuudessaan tiivistää yhteen lauseeseen tai edes yhteen kappaleeseen. Se on kokoelma eri ihmisten eri aikoina erilaisissa tilanteissa kirjoittamia mietteitä ja pohdintoja (vanhimmat päälle 2000 vuotta vanhoja). Ihmiset tulkitsevat tekstejä eri tavoin (tulkintaa voi vaikeuttaa se, että käännöksissä on virheitä). Ne

ovat aiheuttaneet paljon erilaisia tapahtumia. Niin hyviä kuin pahojakin. Eri uskontojen tai uskon haarojen välillä on ollut ja on tälläkin hetkellä sotia (tosin sodissa on usein myös muita motiiveja, kuten raha ja valta), mutta Raamattu on innoittanut ihmisiä myös väkivallattomuuteen. Esimerkiksi Jeesuksen vuorisaarna motivoi Gandhia väkivallattomaan vastarintaan Intian vapaustaistelussa Isoa-britanniaa vastaan. Elämä on täynnä valintoja, jotka vaikuttavat joka päiväiseen elämäämme, eikä raamatusta voi hakea ohjeita arkipäiväisiin moraalivalintoihin. Koska Raamattu on niin vanha siitä tosin

löytyy elämää sääteleviä lakikokoelmia, jotka käsittelevät mm. Orjien vapauttamista, oikeudenkäyntejä ja avioliittoa. Eikä näitä voida pitää yleispätevinä sääntöinä nykypäivän tilanteisiin.

Mmm
2015

Lähteet: Noviisi 7-9, wikipedia (uusi- ja vanha testamentti)

